

Vergaderjaar 2008–2009 A

32 059

Overeenkomst inzake de gecentraliseerde vrijmaking, betreffende de toewijzing van de nationale inningskosten die worden ingehouden wanneer de traditionele eigen middelen ter beschikking van de EU-begroting worden gesteld; Brussel, 10 maart 2009

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 september 2009

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 14 september 2009.

De wens dat het verdrag aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens één van de Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 14 oktober 2009.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, eerste lid, en artikel 5, eerste lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen de op 10 maart 2009 te Brussel totstandgekomen Overeenkomst inzake de gecentraliseerde vrijmaking, betreffende de toewijzing van de nationale inningskosten die worden ingehouden wanneer de traditionele eigen middelen ter beschikking van de EU-begroting worden gesteld (Trb. 2009, 74).

Een toelichtende nota bij de Overeenkomst treft u eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen

TOELICHTENDE NOTA

1. Algemeen

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt (artikel 25a, vijfde lid, jo vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State).

Op 23 april 2008 hebben het Europees Parlement en de Raad een wijziging vastgesteld van het communautair douanewetboek, genoemd het «gemoderniseerd douanewetboek», door vaststelling van Verordening 450/2008 van 23 april 2008 (*PbEU* L 145, blz. 1–64). De belangrijkste bepalingen van de Verordening zullen uiterlijk op 24 juni 2013 van toepassing worden.

In het gemoderniseerde douanewetboek is een vereenvoudiging opgenomen van de huidige systematiek voor het doen van douaneaangiften, de zogeheten «gecentraliseerde vrijmaking» (centralised clearance). Gecentraliseerde vrijmaking houdt in dat bedrijven die aan bepaalde criteria voldoen, hun douaneaangiften op één centrale plek in de EU zullen kunnen indienen. In dat geval worden de goederen voor de douane in het vrije verkeer gebracht op de plaats waar de aangever is gevestigd, terwijl de goederen zich fysiek in een andere EU-lidstaat kunnen bevinden. De gecentraliseerde vrijmaking is een substantiële vereenvoudiging voor het Europese bedrijfsleven.

Van de douanerechten die een lidstaat heft, mag 25% door de lidstaat worden ingehouden ter vergoeding van de inningskosten die in douaneverband door de lidstaat gemaakt worden. De rest van de douanerechten moet aan Brussel worden afgedragen. Om de gevolgen van de invoering van gecentraliseerde vrijmaking voor de schatkisten van de verschillende EU-lidstaten te beperken, is besloten een mechanisme te ontwikkelen voor de toewijzing van de inningskosten aan de lidstaten. Dit heeft thans geresulteerd in de onderhavige, op 10 maart 2009 te Brussel tot stand gekomen Overeenkomst inzake gecentraliseerde vrijmaking, betreffende de toewijzing van nationale inningskosten die worden ingehouden wanneer de traditionele eigen middelen ter beschikking van de EU-begroting worden gesteld (hierna te noemen «de Overeenkomst»). Voor een wijziging van het Eigen Middelenbesluit (laatstelijk *Trb.* 2008, 9) is spoedshalve niet gekozen.

De Overeenkomst bepaalt dat van de inningskosten die door de lidstaat worden ingehouden, omdat in deze lidstaat goederen in het vrije verkeer worden gebracht door middel van gecentraliseerde vrijmaking, de helft moet worden afgedragen aan de lidstaat waar de goederen bij binnenkomst in het douanegebied van de EG zijn aangebracht.

Het is moeilijk in te schatten welke de gevolgen van gecentraliseerde vrijmaking zijn voor de inningskosten die Nederland en de andere lidstaten mogen inhouden. Het is namelijk onduidelijk in welke mate importeurs zullen kiezen voor gecentraliseerde vrijmaking in de lidstaat waar zij zijn gevestigd. Voor sommige lidstaten, met name lidstaten waar zich veel hoofdboekhoudingen van bedrijven bevinden, zal gecentraliseerde vrijmaking een toename betekenen van de geïnde douanerechten, voor andere een vermindering. Het totale bedrag aan douanerechten dat door de lidstaten van de EU wordt geheven, vermindert door gecentraliseerde vrijmaking dus niet. Wel zal er een verschuiving plaatsvinden tussen de lidstaten.

De Overeenkomstsluitende partijen zijn de lidstaten van de Europese Unie. De Overeenkomst behoeft daarom hier te lande parlementaire goedkeuring.

2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 bevat een omschrijving van het toepassingsgebied van de Overeenkomst. Het tweede lid is op uitdrukkelijk verzoek van Nederland in de tekst opgenomen. Hierdoor is de Overeenkomst ook van toepassing

wanneer de gecentraliseerde vrijmaking wordt gecombineerd met douanevereenvoudigingen die in het gemoderniseerde douanewetboek zijn opgenomen, zoals het voor Nederland belangrijke Self Assessment (het door een bedrijf zelf vervullen van douaneformaliteiten, zoals het zelf berekenen van de douaneschuld, waarbij de douane uitgaat van de bedrijfsadministratie van het betreffende bedrijf; zie hiervoor het BNC-fiche van het gemoderniseerd douanewetboek (Kamerstukken II 2005/06, 22 112, nr. 445, fiche 2)). Door het derde lid is de Overeenkomst ook van toepassing op grensoverschrijdende vergunningen voor het in het vrije verkeer brengen op grond van de daar genoemde Verordening (EG) nr. 2454/93 (*PbEG* 1993 L 253). De verdeling van inningskosten bij grensoverschrijdende vergunningen wordt momenteel geregeld door een administratieve afspraak die door de Overeenkomst kan vervallen.

Artikel 3 bepaalt dat de relevante gegevens betreffende het bedrag van de inningskosten die moeten worden herverdeeld, door de betrokken lidstaten moeten worden uitgewisseld en welke deze relevante gegevens zijn.

In *artikel 4* wordt bepaald dat van de inningskosten die door de lidstaat worden ingehouden, omdat in deze lidstaat goederen in het vrije verkeer worden gebracht door middel van gecentraliseerde vrijmaking, de helft moet worden afgedragen aan de lidstaat waar de goederen bij binnenkomst in het douanegebied van de EG zijn aangebracht.

Artikel 5 bepaalt het moment van betaling van de herverdeelde inningskosten en de rente die hierover wordt berekend.

In *artikel 7* zijn enkele bepalingen over de inwerkingtreding van de Overeenkomst opgenomen. Het derde lid bepaalt dat de Overeenkomst in werking treedt negentig dagen nadat de laatste ondertekenende lidstaat heeft verklaard alle daarvoor geldende interne procedures te hebben voltooid. Tot de inwerkingtreding kan elke lidstaat die deze procedures heeft voltooid echter verklaren dat hij, ten aanzien van de lidstaten die dezelfde verklaring hebben afgelegd, de Overeenkomst zal toepassen met betrekking tot de onder de Overeenkomst vallende bepalingen. Nederland streeft ernaar bij het van toepassing worden van de bepalingen van de gecentraliseerde vrijmaking op grond van Verordening 450/2008 (naar verwachting is dat medio 2013) met zoveel mogelijk lidstaten afgesproken te hebben om de Overeenkomst toe te passen. Op korte termijn hoopt Nederland afspraken te maken over het toepassen van de Overeenkomst met die lidstaten waarmee het op dit moment al een bilaterale afspraak heeft voor de verdeling van inningskosten bij grensoverschrijdende vergunningen op grond van de in artikel 1 genoemde Verordening (EG) nr. 2454/93.

Artikel 8 bepaalt dat elke partij bij de Overeenkomst, met name indien zij door de toepassing van de Overeenkomst grote budgettaire verliezen lijdt, wijzigingen van de Overeenkomst kan voorstellen. Voor de inwerkingtreding van een dergelijke wijziging geldt weer de procedure van artikel 7. Hier te lande zullen dergelijke wijzigingen parlementaire goedkeuring behoeven.

3. Koninkrijkspositie

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal de Overeenkomst alleen voor Nederland gelden.

De minister van Financiën,
W. J. Bos

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen